

PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN

Dit is het pedagogisch beleidsplan van Wiskids Kinderopvang

Aan dit stuk hebben meegewerkt:

Het team van Wiskids Kinderopvang en de oudercommissie

januari 2018

INHOUD

Hoofdstuk 1   Uitgangspunten pedagogisch beleid

- 1   Opvoeding en verzorging
- 2   Respect
- 3   Zelfstandigheid en zelfredzaamheid
- 4   Ontwikkeling van het kind
- 5   Problemen en oplossingen
- 6   Vierogen principe
- 7   Voedingsbeleid
- 8   Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld

Hoofdstuk 2   Ouders en opvang

1.   Startperiode
2.   Afscheid nemen
3.   Informatie uitwisselen
4.   Klachtenprocedure
5.   Gesprek met pedagogisch medewerkster
6.   Ouderavonden
7.   Schriftelijke informatieborden
8.   Toelating ongevaccineerde kinderen

Hoofdstuk 3   Uitdaging van de groep

1.   De inrichting van de groepsruimte
2.   Keuze van het speelgoed
3.   Vaste groepen
4.   Dagindeling
5.   Gevarieerd activiteiten aanbod
6.   Feesten
7.   Cultuurverschillen

Hoofdstuk 4   Het kind in de groep

1.   Grenzen stellen
2.   Gedrag en straf
3.   Zelfstandigheid van het kind
4.   Vrienden maken op het dagverblijf
5.   Verdriet
6.   Het ontdekken van het eigen lichaam
7.   Het signaleren van problemen en het bespreken met de ouders

Hoofdstuk 5   Uitgangspunten in de praktijk: zindelijkheidstraining als voorbeeld

HOOFDSTUK 1   UITGANGSPUNTEN PEDAGOGISCH BELEID

Kinderen worden beschermd en gekoesterd door hun ouder(s). Daar wordt de basis gelegd voor hun verdere leven. De relatie die zij opbouwen met ouder(s), broers en zussen, oma's en opa's is van primair belang. Zij vormen de zogeheten "binnenwereld" voor het kind. Een van de eerste momenten waarbij een jong kind in aanraking komt met de "buitenwereld" is op het kinderdagverblijf. Het kinderdagverblijf is een maatschappij in het klein waar kinderen relaties aangaan met andere kinderen en volwassenen. Kinderen worden op een andere manier gestimuleerd door de mensen om hen heen en door het materiaal dat zij krijgen aangeboden. Deze kennismaking met de "buitenwereld" moet zorgvuldig gebeuren. Kinderopvang biedt een ondersteuning voor ouders die buitenshuis werken of studeren en/of andere bezigheden hebben. De ouders moeten met een gerust hart kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven. Bovendien draagt de kinderopvang ook bij aan het verbreden van de leefwereld van het kind.

Het pedagogisch beleidsplan is een belangrijke toetssteen voor de ouders. Wij hebben de vier belangrijkste competenties uit de Wet Kinderopvang in ons pedagogisch beleidsplan verwerkt: sociale veiligheid, sociale competenties, persoonlijke competenties en overdracht van normen en waarden. Samen met de oudercommissie hebben wij ons pedagogisch beleidsplan geactualiseerd. Hier onder volgt een opsomming van de 8 uitgangspunten van ons pedagogisch beleidsplan:

1. Opvoeding en verzorging

De ouder is de primaire opvoeder. Op het kinderdagverblijf is er eveneens sprake van opvoeding. Het kinderdagverblijf is een partner in de verzorging en opvoeding. In overleg met de ouders vullen wij de thuissituatie aan. De manier van opvoeding in het kinderdagverblijf verschilt echter van de thuissituatie onder meer door de deelname van het kind aan de groep en de aanwezigheid van "professionele opvoeders" (de pedagogisch medewerksters).

Stagiaires die de opleiding Gespecialiseerd Pedagogisch Werker doen helpen de pedagogisch medewerksters op de groep in hun stageperiode. Bij ziekte en vakanties hebben we gediplomeerde oproepkrachten en vakantiewerkers die de pedagogisch medewerksters vervangen.

De taakomschrijving van de stagiaire:

- Begeleidt de kinderen zowel in groepsverband als in individueel opzicht en draagt zorg voor het scheppen van een situatie binnen de groep waarin kinderen zich veilig voelen en worden gestimuleerd zich verder te ontwikkelen;
- draagt zorg voor een goed (periodiek) contact met ouders/verzorgers;
- houdt de ontwikkeling van de kinderen bij en heeft overleg met de praktijkopleider;
- de praktijkbegeleiding vindt 2x per maand plaats. Voor een stagiaire wordt 1½ uur per begeleidingsgesprek uitgetrokken.

Ook wordt er ruim de tijd genomen om de stagiaire op de werkvloer te begeleiden. Stap voor stap werken stagiaire en praktijkopleidster aan leerpunten zodat de stagiaire de leerpunten onder de knie krijgt en uit kan groeien tot een goede pedagogisch medewerker.

2. Respect

Kinderen en ouders worden op respectvolle manier benaderd. Verschillen tussen de kinderen worden als een verrijking van de groep beschouwd. Om te kunnen “groeien” (persoonlijke competentie) moet het kind zich thuis voelen. De pedagogisch medewerkers laten merken dat ze elk kind en zijn/haar ouder(s) accepteren en dat ze open staan voor de verschillende culturele achtergronden.

3. Zelfstandigheid en zelfredzaamheid

De pedagogisch medewerkster zoekt het evenwicht tussen geborgenheid en veiligheid (sociale en emotionele veiligheid) aan de ene kant en uitdagingen aan de andere kant. Veiligheid en geborgenheid bieden de basis voor zelfvertrouwen. Uitdagingen vormen de basis voor zelfstandigheid. Als deelnemer van de groep leren kinderen met elkaar rekening te houden. Binnen de groep gelden duidelijke regels die niet bedoeld zijn als een keurslijf, maar dienen om de veiligheid te garanderen en de ruimte te scheppen voor elk kind om zich te ontplooien. De pedagogisch medewerkster stimuleert het kind bijvoorbeeld om zelf oplossingen te zoeken bij onenigheid. Mocht het niet lukken dan kan de pedagogisch medewerkster samen met de kinderen proberen er toch uit te komen door het kind een aantal handvatten aan te bieden.

Bij Wiskids worden de kinderen opgevangen in verticale groepen in de leeftijd van 0-4 jaar. In verticale groepen wordt de gezinssituatie nagebootst. Ook thuis is er een leeftijdsopbouw en zie je dat de kinderen van elkaar leren hoe met elkaar om te gaan en ze stimuleren elkaar in hun activiteiten (sociale competentie). De verticale groepen zorgen ook voor geborgenheid en continuïteit voor de kinderen: ze hebben vier jaar lang dezelfde pedagogisch medewerkers en verlaten de groep pas als ze vier jaar worden. Hierdoor kunnen de kinderen een band met elkaar en de pedagogisch medewerkers opbouwen.

4. Ontwikkeling van het kind

Wiskids heeft niet gekozen voor een bepaalde pedagogische methode, gedachtegang of filosofie. Wij hebben de benaderingen zoals Montessori (zelfontplooiing), Reggio Emilia (zelf ontdekkend leren) en Steiner (vrije geest, geen bemoeienis) bekeken en de voor ons belangrijke punten eruit gehaald. Wij hebben gekozen om te kijken naar het individuele kind en het op een zodanige manier te benaderen dat het zich op zijn eigen tempo en eigen manier kan ontwikkelen.

Op het kinderdagverblijf worden de kinderen op allerlei manieren gestimuleerd. Kinderen leren op verschillende manieren: via taal, muziek, (rollen)spellen, beweging en knutselen. De activiteiten, de inrichting en het speelgoed stimuleren de zintuigen voelen, horen, zien, ruiken en proeven. Samen delen samen spelen. Daarnaast leren kinderen door herhaling. Wiskids biedt daarom een vaste dagindeling aan met enerzijds vaste routines voor het naar bed gaan, het tafeldekken, het eten, het handenwassen e.d. en anderzijds een variëteit van creatieve activiteiten. Het kinderdagverblijf is echter geen school, “leren” is niet verplicht. Kinderen “groeien” door het aanbieden van activiteiten die aansluiten bij hun leefwereld door middel van thema’s (verbeelding van de kinderen).

Aan ieder kind wordt een mentor toegewezen. De mentor werkt op de groep waar het kind is geplaatst. Zij volgt de ontwikkeling van het kind en is het eerste aanspreekpunt voor de ouders, tijdens de intake met de ouders besproken. De mentor hoeft niet perse een van de vaste gezichten van het kind te zijn.

De pedagogisch medewerkers hebben ieder kind 'in beeld' en volgen het in de ontwikkeling. Zo kunnen ze aansluiten bij de ontwikkeling van het kind en het stimuleren de volgende stap te zetten. De kinderen worden planmatig gevolgd en geregistreerd. De ontwikkeling van het kind wordt met de mentor en de ouders besproken tijdens de kindgesprekken (1 ½, 3 en 4 jaar). Deze kindgesprekken over de ontwikkeling van hun kind worden aan de ouders aangeboden. De ouder is niet verplicht op dit aanbod in te gaan, maar moet wel schriftelijk worden vastgelegd. Gesprekken kunnen ook plaatsvinden als dat nodig of gewenst is, soms gebeurt dit ook tijdens de overdacht bij het brengen en halen van het kind.

Vanuit de dagopvang is de overdracht naar het basisonderwijs als maatregel opgenomen. Wij gebruiken hiervoor een door de Gemeente Delft ontworpen overdrachtsformulier, die door de ouders en pedagogisch medewerkster wordt ingevuld en ondertekend.

5. Problemen en oplossingen

Het kinderdagverblijf kan een functie vervullen door tijdig problemen te signaleren. Pedagogisch medewerkers benaderen de ouders op het moment dat zij een probleem constateren en zoeken samen met de ouders naar oplossingen. Ouders wordt een omgeving aangeboden, waarin zij met pedagogisch medewerkers ervaringen kunnen uitwisselen en adviezen kunnen geven en krijgen en bij complexere problemen naar de juiste instantie verwezen kunnen worden. Dit kan bij de oudergesprekken bij 1 ½ jaar-, 3 en 4 jaar maar ook tussendoor.

6. Het vierogen principe

Per 1 juli 2013 is het vierogen principe wettelijk vastgelegd. Dit houdt in dat er een open cultuur en transparantie gewenst is in de kinderdagverblijven. Een open communicatie zorgt er voor dat de pedagogisch medewerkers en ouder elkaar kunnen aanspreken op gedrag ten opzichte van het kind. De inrichting van de ruimtes is zodanig dat pedagogisch medewerkers elkaar kunnen zien en/of horen en elkaar kunnen helpen, bijvoorbeeld bij het oplossen van een probleem.

In de wet staat ook dat bij een aaneengesloten openstelling van tien uur of meer per dag maximaal 3 uur per dag kan worden afgeweken van de vereiste BKR. Wiskids is standaard open van 8.00-18.00 uur. Hier maken de meeste ouders gebruik van. Ouders kunnen zelf kiezen voor een verlenging van de openingstijden. Op dit moment zijn er maar 2 of 3 kinderen die hier gebruik van maken.

Wij kunnen mogelijk van de BKR afwijken op;

Maandag 8.00-8.30 uur / 12.45-13.45 uur / 14.00-15.00 uur / --, dinsdag 8.00-8.30 uur / 12.45-13.45 uur / 14.00-15.00 uur / 17.30-18.00 uur, woensdag -- / 12.45-13.45 uur / 14.00-15.00 uur / 17.30-18.00 uur, donderdag 8.00-8.30 uur / 12.45-13.45 uur / 14.00-15.00 uur / 17.30-18.00 uur en vrijdag -- / 12.45-13.45 uur / 14.00-15.00 uur / 17.30-18.00 uur, met uitzondering van de uren tussen 9.30 en 12.30 uur en 15.00 en 16.30 uur minder beroepskrachten worden ingezet, met dien verstande dat tenminste de helft van het aantal beroepskrachten vereist wordt ingezet. Indien op grond van de drie uren slechts één beroepskracht in het kinderdagverblijf wordt ingezet, is ter ondersteuning van deze beroepskracht tenminste één andere volwassene in het dagverblijf aanwezig (ouders, stagiaires, administratief personeel).

Wiskids opent en sluit met twee pedagogisch medewerkers het dagverblijf. Uitzonderingen zijn de vakantieperiode, ziekte en vrije dagen. Tijdens deze perioden kan het zijn dat we door de kinderen bekende oproepkrachten laten invallen of de groepen samenvoegen met een, twee of drie pedagogisch medewerkers. Op sommige dagen is het kinderaantal zodanig verminderd dat er een pedagogisch medewerkster alleen op de groep staat. Deze pedagogisch

medewerkster wordt voor zover het kan bij gestaan door een stagiaire. Ouders worden zoveel mogelijk ingelicht als groepen gaan samenvoegen of als hun kind (voor een dag) naar een andere groep wordt overgeplaatst dan zijn eigen stamgroep (schriftelijke toestemming).

Er is een open deurenbeleid zodra een pedagogisch medewerkster alleen op de groep werkt en als het druk is op de groep, dan krijgen de kinderen de gelegenheid om ook in de tussenruimte te spelen. Uitstapjes worden met minimaal twee medewerkers gedaan en Wiskids heeft een biometrisch slot-toegangsprotocol.

Alle groepen zijn in één pand gevestigd, hierdoor zijn er altijd genoeg medewerkers aanwezig die als achterwacht kunnen dienen. Er zijn altijd minimaal twee medewerkers in het pand aanwezig.

Als in een uitzonderlijke situatie er maar één medewerker aanwezig kan zijn en er geen andere volwassene op de locatie is, moet de achterwachting worden toegepast. Dit betekent dat in geval van calamiteiten een achterwacht beschikbaar is die binnen vijftien minuten aanwezig kan zijn op de opvanglocatie. De (actieve) achterwacht is telefonisch bereikbaar tijdens de opvangtijden op de locatie.

De volgende personen zijn bereikbaar als achterwacht:

Melissa van Huut: 06-23137036 (binnen 5 minuten aanwezig)

Dinny Thepass: 0629527454 (binnen 15 minuten aanwezig)

7. Voedingsbeleid

Wiskids kiest voor goede en gezonde voeding voor de kinderen. Dit is besproken met de pedagogische medewerkers en de oudercommissie. Wij doen alle inkopen bij de Plusmarkt hier in de buurt. Elke week bestellen we de verse producten zoals beleg, halfvolle melk, fruit en groenten en de andere producten die we voor de week nodig hebben. Het brood (bruin en lactosevrij) wordt 2 keer in de week besteld bij de warme bakker.

We hebben er voor gekozen niet meer dan vier soorten beleg te nemen omdat de keuze voor de kinderen te lastig wordt: kipfilet, gekookte worst, jonge kaas, smeerkaas speciaal voor kinderen (minder zout). Zoet beleg bestaat uit appelstroop, pindakaas en gestampte muisjes. Kinderen krijgen halfvolle melk, thee, water, roosvice of siroop te drinken. Ouders bepalen mede wat de kinderen mogen drinken en eten. Hierbij wordt ook rekening gehouden met allergieën e.d. Een paar jaar geleden hadden we bijvoorbeeld helemaal geen pindakaas omdat een van de medewerkers een pinda allergie had.

In de ochtend eten de kinderen fruit. Als basis fruit hebben we appel, peer en banaan. Elk seizoen kijken we wat voor fruit (zoals aardbeien, mandarijnen, kiwi's, druiven etc) er nog meer is en bestellen dit fruit extra. De fruithapjes voor de jongere kinderen worden iedere dag vers gepureerd.

De kinderen krijgen 's middags groenten. In stukken gesneden paprika en komkommer en kleine cherry tomaatjes door midden gesneden. Ze mogen in eerste instantie zelf kiezen wat ze willen eten maar we letten er wel op dat ze ook de andere groenten proberen.

Na het verzoek van sommige ouders, krijgen de kinderen na het groenten eten nog een extra tussendoortje. Er zijn kinderen die laat opgehaald worden en daardoor laat eten. We proberen op deze manier er voor te zorgen dat de eerste honger gestild wordt.

Als tussendoortjes hebben we gekozen voor volkoren crackers, rijst wafels, ontbijtkoek, liga en soepstengels.

Bij verjaardagen verzoeken wij de ouders gezonde traktaties te maken of uit te delen. Wij zetten regelmatig voorbeelden van gezonde traktaties in de Wissewasjes. Ook de medewerkers delen gezonde traktaties uit op hun verjaardagen. Een link voor gezonden traktaties is <http://www.traktatie-maken.nl/gezonde-traktatie>.

Moeders die borstvoeding willen geven bij Wiskids kunnen in de keuken rustig borstvoeding geven. Wij maken een afspraak met de ouders wanneer het kindje wakker is om even te bellen. Ouders die afgekolfde borstvoeding willen meebrengen in een flesje/zakje voorzien van de datum en naam, zetten deze in de koelkast om temperatuurschommelingen zo klein mogelijk te houden. Voor kinderen die flesvoeding krijgen, brengen ouders een torentje met poeder mee voorzien van een naam, dat wordt bewaard in de keuken. Ook de flesjes waar de kinderen uit drinken zijn voorzien van een naam.

8. Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld

Om de veiligheid voor kinderen in de kinderopvang te vergroten heeft de regering een aantal maatregelen genomen waaronder de Wet verplichte meldcode en de Meldplicht gewelds- en zedendelicten door professionals.

Onze organisatie is per 1 januari 2013 gaan werken met de verplichte meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld.

De meldcode gaat over kindermishandeling, huiselijk geweld, meisjesbesnijdenis en eer gerelateerd geweld. Het is een stappenplan dat professionals kunnen gebruiken als ze vermoedens van kindermishandeling en/of huiselijk geweld hebben.

Er is een vijf stappenplan bedacht voor de meldcode;

Stap 1: Signalen in kaart brengen.

Stap 2: Collegiaal overleg

Stap 3: Gesprek met ouders/kind

Stap 4: Wegen van geweld of kindermishandeling

Stap 5: Beslissen: hulp organiseren of melden.

Deze meldcode ligt ter inzage op het kinderdagverblijf.

Een kenmerk van de meldcode is dat ouders zo snel mogelijk betrokken worden. Als er zorgen zijn ten aanzien van uw kind wordt dit meteen met u besproken. Er kan dan, als nodig, gekeken worden of er hulp nodig is of andere ondersteuning.

Meldplicht gewelds- en zedendelicten door professionals

Met de Wijzigingswet kinderopvang 2013 is een Meldplicht gewelds- en zedendelicten door professionals geïntroduceerd. Een wettelijke meldplicht voor kindermishandeling gepleegd door professionals in de werksituatie bestaat al in het onderwijs en in de jeugdzorg. De meldplicht betekent dat werknemers vanaf 1 juli 2013 verplicht zijn om bij een aanwijzing dat een collega zich schuldig maakt aan seksueel of ander geweld tegen een kind dit meteen te melden bij de houder van een kindercentrum. Als werkgever zijn wij wettelijk verplicht om de vertrouwensinspecteur te bellen.

Als werknemers vermoeden dat hun werkgever zich heeft schuldig gemaakt aan seksueel of ander geweld tegen een kind is de werknemer verplicht hiervan aangifte te doen. In alle gevallen kunnen zij de vertrouwensinspecteur bellen voor advies.

Als ouders aanwijzingen hebben dan kan ook de ouder contact opnemen met de vertrouwensinspecteur of de vertrouwenspersoon bij de Oudercommissie (zie het rode bord in de gang).

HOOFDSTUK 2

OUDERS EN DE OPVANG

Om de twee leefwerelden van het kind op elkaar aan te laten sluiten overleggen ouders en pedagogisch medewerkers. Er moet sprake zijn van een uitwisseling van informatie. Alleen als ouders weten wat er in een groep gebeurt en pedagogisch medewerkers wat er thuis gebeurt, kan er sprake zijn van een gedeelde opvoeding. Vanaf het begin tot het vertrek naar de basisschool, hebben pedagogisch medewerkers een sturende rol bij de oudercontacten.

1. De startperiode

Tijdens de startperiode leren kind, ouder(s) en de pedagogisch medewerkers elkaar kennen. Het kind en de ouder(s) wennen aan de groep. De groep bestaat uit maximaal 12 kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar en twee pedagogisch medewerkers. Aan het kind worden twee vaste pedagogisch medewerkers toegewezen. Op de dagen dat het kind komt, is altijd een van deze twee pedagogisch medewerkers werkzaam. Als de omvang van de stamgroep vraagt om inzet van meer dan twee pedagogisch medewerkers, dan mogen maximaal drie vaste pedagogisch medewerkers aan het kind worden toegewezen. Naast het “vaste gezicht” kunnen andere pedagogisch medewerkers worden ingezet. De pedagogisch medewerkers hebben de gelegenheid om het kind te leren kennen. Deze startperiode vraagt om zorgvuldigheid, omdat dit de basis legt voor het verdere verloop van de opvang.

Iedereen heeft een periode van gewenning nodig, maar de duur is afhankelijk van het kind. Kinderen worden langzaam vertrouwd gemaakt met het dagritme, de regels en gewoonten van de groep. Eerlijkheid tussen pedagogisch medewerkers en ouders is altijd belangrijk. Dit geldt ook voor de periode van gewenning. Als het kind het moeilijk heeft moeten ouders dat weten. Kinderen krijgen de ruimte om een relatie op te bouwen met andere kinderen en met de pedagogisch medewerkers. Een peuter is pas gewend als het een plaats in de groep heeft. Voor sommige kinderen duurt dat langer en pedagogisch medewerkers zijn hier alert op. Wij gaan ervan uit dat alle kinderen uiteindelijk een plek voor zichzelf vinden op het dagverblijf. Zien de pedagogisch medewerkers echter dat dit zelfs na een lange periode niet het geval is, dan kan het in overleg met de ouders in het belang van het kind zijn om de plaatsingsovereenkomst te wijzigen of door wenperiode te verlengen.

2. Afscheid nemen

Kinderen hechten aan een vast patroon bij het afscheid nemen, dit wordt individueel bepaald. Het kind voelt zich opgenomen in de groep en zijn/haar dag op het dagverblijf begint. Het moment van afscheid nemen moet voor alle partijen duidelijk zijn. De ouders zeggen gedag tegen het kind. Voor het kind is het belangrijk dat het weet dat zijn ouder(s) weggaat en later terugkomt.

De pedagogisch medewerkster zwaait met het kind voor het raam en zegt de ouders gedag.

3. Informatie uitwisselen

Pedagogisch medewerkers en ouder(s) wisselen informatie uit over praktische zaken zoals halen en brengen, eten en slapen. Ouder(s) willen zicht krijgen op hoe hun kind binnen de groep is. Daarnaast kunnen pedagogisch medewerkers profiteren van informatie over hoe het kind zich thuis gedraagt.

Ouder(s) en pedagogisch medewerkers zijn afhankelijk van de informatie die zij van elkaar krijgen. De groep is geen eiland dat afgesloten is voor ouders. Een ouder krijgt ruimte om vragen te stellen en met opmerkingen te komen.

Mochten er ouders zijn die de Nederlandse taal niet (helemaal) machtig zijn zullen de pedagogisch medewerkers er voor zorgen dat ook deze ouders goed geïnformeerd worden over hun kinderen.

De pedagogisch medewerkers staan altijd open voor contact met de ouders en doen moeite om ook met ouders in contact te komen die de Nederlandse taal niet machtig zijn.

4. Klachtenprocedure

Pedagogisch medewerkers nemen alle klachten van ouders serieus. Per situatie wordt gekeken naar de haalbaarheid van voorgestelde oplossingen en indien nodig wordt naar een compromis gezocht. Er is een interne klachtenprocedure (te beginnen bij de pedagogisch medewerkers, dan de leidinggevende en uiteindelijk bij de directeur) en er is een externe instantie waar klachten behandeld kunnen worden, mochten de klachten niet naar uw tevredenheid zijn opgelost. Dit kan volgens de Wet klachtrecht dat wordt uitgevoerd door de Geschillencommissie Kinderopvang, waaraan tevens verbonden is het Klachtenloket Kinderopvang, Postbus 90600, 2509 LP Den Haag, 070-3105310. Op www.degeschillencommissie.nl vindt u alle informatie. De beslissingen van de Geschillencommissie geschieden bij wege van bindend advies.

5. Gesprek met pedagogisch medewerkster

Ouders en pedagogisch medewerkers kunnen elkaar spreken bij het halen en brengen. Pedagogisch medewerkers en/of ouder(s) kunnen altijd het initiatief nemen voor een oudergesprek. De periodieke oudergesprekken vinden plaats als het kind 1 ½ en 3 jaar is geworden. De ouders mogen beslissen of ze behoefte hebben aan dit oudergesprek en geven dit aan bij de pedagogisch medewerkster.

6. Ouderavonden

Ouderavonden zijn bedoeld om informatie te geven of uit te wisselen. Dit kan zijn over onderwerpen waarvan verwacht wordt dat dit de ouder(s) interesseert. Er vindt minimaal een ouderavond per jaar plaats, georganiseerd door de Oudercommissie of Wiskids of Wiskids en de OC samen.

7. Schriftelijke informatie

Er wordt ook schriftelijke informatie gegeven via de borden op de groep. Door middel van deze borden kunnen pedagogisch medewerkers aan de ouders van de baby's belangrijke informatie zoals drinken, slapen en verschooning doorgeven. Ouders krijgen mondeling meer informatie over wat het kind op het kinderdagverblijf doet/en heeft gedaan.

Het eerste jaar wordt over de baby's elke dag op de borden geschreven, na het eerste jaar kunnen ouders zelf een schrift meenemen. Een keer in de week wordt er in deze schriftjes geschreven over de ontwikkelingen/activiteiten van het kind.

8. Toelating ongevaccineerde kinderen

In Nederland is deelname aan het Rijksvaccinatieprogramma niet wettelijk verplicht. Er zijn ouders die – bijv. vanwege hun levensbeschouwing – besluiten om hun kinderen niet te laten vaccineren. Dit is met name een risico voor het ongevaccineerde kind zelf. Het kind is niet

beschermd als het met de veroorzakers van de betreffende ziekten in aanraking komen. De kans dat een niet gevaccineerd kind andere kinderen met een ziekte uit het Rijksvaccinatieprogramma besmet is uiterst klein. Op het gebied van infectieziekten volgt Wiskids zoveel mogelijk het advies van de RIVM en/of GGD. Daarnaast hanteert Wiskids ook een eigen ziektebeleid, in dit geval dat slechts 1-niet ingeënt kind toegelaten wordt.

HOOFDSTUK 3

DE UITDAGING VAN DE GROEP

Spelen is een manier om de wereld te ontdekken en te ordenen. Kinderen oefenen met wat zij kennen uit de wereld van volwassenen (poppen aankleden, eten koken, rollenspel). Zij experimenteren met de mogelijkheden van materiaal (binnen bijv. papier, klei en water en buiten water en zand). Het kinderdagverblijf is ingesteld op de behoeften van kinderen om zich spelenderwijs te uiten, zowel individueel als in groepsverband.

1. De inrichting van de groepsruimte

Het kinderdagverblijf is een kinderwereld waarin alles functioneel is ingericht om het speelplezier te bevorderen. Uiteraard letten wij hier op of de groepsruimte kindgericht is opgesteld en of het materiaal en speelgoed voor de verschillende leeftijden zijn en de behoeften van het kind. De groep moet overzichtelijk zijn en iedereen, zowel de ouders als de kinderen, moeten zich welkom voelen.

Het doel is om kinderen verschillende speelmomenten aan te bieden. Wij hebben een poppenhoek met een keukentje, kapperspulletjes, een autohoek met dino's, een boot met dieren, een boerderij, magneten en gereedschap. De derde hoek is een babyhoek waar baby's rustig kunnen spelen en als de baby's er niet liggen, de peuters een boekje kunnen lezen.

Het is de bedoeling in deze hoeken dat de kinderen het speelgoed niet zelf pakken maar dit vragen. We doen dit op deze manier om wat meer structuur aan te brengen en de kinderen echt aan spelen toe te laten komen.

Wij hebben speelgoed dat vrij toegankelijk is voor de kinderen. Zij kunnen dit zelf pakken. Er is ook speelgoed waar de kinderen mee aan tafel zitten, domino, puzzels, memorie, kleien en educatief speelgoed e.d. Om met dit speelgoed te spelen moeten zij aan de pedagogisch medewerksters vragen het voor ze te pakken. Voor een rustig moment kunnen de kinderen op de bank liggen of zitten met boekjes. Grote kussens zijn beschikbaar om lekker op de grond te gaan liggen en even niets te doen. Bewegingsspelletjes kunnen in de tussenruimte gebeuren.

2. De keuze van het speelgoed

De speelgoedkeuze is medebepalend voor hoe het kind zich uit. Speelgoed is:

- multifunctioneel en uitnodigend voor de fantasie;
- gevarieerd om de verschillende aspecten van de ontwikkeling te stimuleren. Kinderen kunnen het spelmateriaal hanteren. Het speelgoed past bij de ontwikkelingsstadia van de kinderen in de groep. Er is voldoende evenwicht voor kinderen tussen makkelijk en moeilijk en tussen rustig en druk spelen. Ook kosteloos materiaal kan dienen als speelgoed;
- herkenbaar voor alle kinderen. Maar er mag voor het kind ook onbekend speelgoed zijn om de leefwereld van het kind te vergroten. Het speelgoed geeft ook de mogelijkheid om situaties-uit-het-leven na te bootsen. Het wordt niet seksueel specifiek aangeboden. Al het speelgoed is voor jongens en meisjes.

3. Vaste groep

Het uitgangspunt van Wiskids is: verantwoorde opvang in een vaste groep in een eigen ruimte (stamgroep). Omdat Wiskids een klein kinderdagverblijf is met slechts twee groepen is het open deurenbeleid op een bepaalde manier geregeld. Elke ochtend tussen 8.00 uur en 9.00 uur zijn de tussendeuren open en kunnen de kinderen met elkaar in de twee groepen spelen. In de

zomer spelen de kinderen gezamenlijk buiten. In de winter wordt er soms samen met de kinderen van de andere groep gespeeld in de tussenruimte en ook zoveel mogelijk buiten. Daar kan bijvoorbeeld met de oudere kinderen beweegspelletjes gedaan worden.

In bepaalde situaties kan ervoor gekozen worden om groepjes kinderen buiten hun stamgroep samen te voegen. Hierdoor is er meer keus voor kinderen om samen te spelen en ontstaat meer gelegenheid om specifieke activiteiten aan te bieden.

Het dagprogramma op de groepen is gelijk. Daardoor is de werkwijze op een (samengevoegde) groep voor de kinderen herkenbaar. De continuïteit is zo gewaarborgd.

Stamgroepen kunnen worden samengevoegd:

- Bij een structureel lagere bezetting van groepen op een specifieke dag van de week.
- Bij een lagere bezetting van de groepen in vakantieperiodes.

De wet verplicht ons om schriftelijke toestemming van ouders te vragen voor het samenvoegen van stamgroepen. Dit kan door het invullen van de toestemmingsverklaring opvang in stamgroepen. Met het invullen van dit formulier geeft u aan hiervan op de hoogte te zijn en akkoord te gaan. De medewerkers op de groep informeren u over de eventuele incidentele of tussentijdse samenvoelingen of wijzigingen.

Bij de samengestelde groep kan van de reguliere groeps grootte worden afgeweken, waarbij uiteraard wel altijd wordt uitgegaan van de vastgestelde kwaliteitsregels van de Wet Kinderopvang (Pedagogisch medewerker-Kind Ratio=PKR).

In een stamgroep zitten maximaal twaalf kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar met twee pedagogisch medewerksters. Wij streven naar een gelijke verdeling qua leeftijd zoals dat in de Kwaliteitsregels kinderopvang is voorgeschreven.

Het kind zoekt een plaats voor zichzelf in de groep. Tijdens vrij spel kan het kind een plaats veroveren. Door het georganiseerde aanbod zorgen de pedagogisch medewerksters ervoor dat het kind bij de groep wordt betrokken. Alle kinderen krijgen gelijke kwalitatieve aandacht. Wat de pedagogisch medewerkster voor ogen staat, is dat het kind zich in de groep welkom voelt en vooral geprezen wordt voor wat het kan en wat het doet. Het kind heeft het gevoel dat het bij de groep en de pedagogisch medewerkster hoort en geaccepteerd wordt. Het individu staat centraal. Alle kinderen in de groep zijn uniek. Er wordt bewust aandacht geschonken aan het versterken van de eigenwaarde van de kinderen. In de groep heeft het groepsproces meer aandacht.

Vaste gezichtencriterium:

Het aantal vaste gezichten op de groep met nul jarigen wordt met deze nieuwe kwaliteitsbeleidsregel aangescherpt, dus aangepast:

- a) Aan een kind in de leeftijd tot één jaar** worden ten hoogste **twee vaste beroepskrachten** toegewezen, waarvan per dag ten minste één beroepskracht werkzaam is in de stamgroep van dat kind.
Indien er vanwege de grootte van de stamgroep met drie of meer beroepskrachten tegelijkertijd gewerkt wordt, dan worden ten hoogste drie vaste beroepskrachten toegewezen aan een kind in de leeftijd tot één jaar.
- b) Aan een kind van één jaar of ouder** worden ten hoogste **drie vaste beroepskrachten** toegewezen, waarvan per dag ten minste één beroepskracht werkzaam is in de stamgroep van dat kind. Indien er vanwege de grootte van de stamgroep met drie of meer beroepskrachten gewerkt wordt, dan worden ten hoogste **vier vaste beroepskrachten** toegewezen aan een kind van één jaar of ouder.

- c) Een kind maakt gedurende de week gebruik van **ten hoogste twee verschillende stamgroep ruimtes**.

Bij Wiskids worden de groepen soms in de vakantieperiodes samengevoegd, waardoor kinderen (in overleg met de ouders/verzorgers) in twee stamgroepen geplaatst zijn. Het kan ook voorkomen dat u een dag extra wilt nemen of een dag wilt ruilen, maar er op de eigen stamgroep geen plaats is en op een andere stamgroep wel.

Om de aanvragen voor flexibele opvang te kunnen blijven waarborgen, kunnen wij met vooraf gegeven schriftelijke toestemming van de ouders/verzorgers afwijken van het bovenstaande en kinderen opvangen in een andere stamgroep.

Vanwege het bovenstaande heeft u de toestemmingsverklaring “opvang in stamgroepen” getekend. Vanaf nu gaat deze verklaring ‘Incidentele of structurele plaatsing andere Stamgroep’ heten.

4. Dagindeling

De dagindeling is zorgvuldig opgesteld en wordt bepaald door de behoefte van kinderen om te eten en te slapen. Daarbij komen een aantal rituelen die vaste momenten van de dag markeren. Bij het afscheid nemen, bij het samen fruit eten na de middagslaap, voorlezen of zingen voor of na het eten komen elke dag dezelfde rituelen terug. Gezamenlijke momenten bieden gezelligheid en rust. Voor het kind is de sfeer op dat moment belangrijker dan het doel van het samenzijn. Bij gezamenlijke momenten houden pedagogisch medewerkers rekening met wat kinderen aankunnen. Bij de lunch eet iedereen samen, pedagogisch medewerkers en kinderen. Met “pedagogisch mee-eten” geven pedagogisch medewerkers het voorbeeld voor het omgaan met eten en met regels aan tafel. Pedagogisch medewerkers dragen door hun eigen voorbeeld normen en waarden over rond het eten. De pedagogisch medewerkster wast haar handen voor het eten en ook de handen van de kinderen. Bovendien draagt pedagogisch mee-eten ook bij aan de sfeer in de groep. Tafelmanieren worden aangeleerd. Iedereen wacht op elkaar met eten, er wordt gegeten met een vork. Het bovenstaande geldt voornamelijk voor de dreumesen en peuters. Ook kunnen de peuters (3 ½ jaar) al zelf hun boterham smeren. Zeker voor de kinderen die snel eten, kan dit een leuke bezigheid zijn; ze hoeven niet te wachten.

Alle kinderen die maar een keer slapen worden om 12:30 uur op bed gelegd en slapen tot 14:30 uur. We merken dat kinderen hun slaap hard nodig hebben. Het is voor alle kinderen van belang dat ze een moment van rust hebben om lichamelijk en geestelijk bij te komen als ze een hele dag in het dagverblijf zijn. Ze zijn de hele dag bezig met allerlei activiteiten, hebben de hele dag kindjes om zich heen en veel geluid. Dit is vermoeiend en daarom proberen we regelmatig wat rustmomenten te creëren (door bijvoorbeeld aan tafel te zitten om te lezen en te zingen, aan tafel brood, fruit en groenten te eten en te drinken).

We horen soms van ouders dat hun peuter 's avonds moeilijk of pas laat in slaap valt en willen graag onze medewerking. Uiteraard willen wij met de ouders meewerken aan een oplossing. Wij houden wel een rustmoment voor alle kinderen, We kunnen de kinderen vanaf 3 ½ jaar eventueel om 13:30 uur uit bed halen. Er blijft wel een rustmoment tot 14:30 uur waarbij de kinderen aan tafel zitten en een puzzel/spelletje kunnen doen of een boekje kunnen lezen.

Bij hele jonge kinderen die na een uur wakker gemaakt worden of helemaal niet slapen zien we dat ze in de middag zo moe zijn, dat ze niks meer willen, gaan huilen om niks en dat het dan voor de andere kinderen in de groep erg onrustig wordt voor de rest van de dag. Vandaar dat we de leeftijd vanaf 3 ½ jaar hebben vastgesteld om kinderen eventueel eerder uit bed te halen. Voor de baby's geldt hun eigen tempo. Iedere baby heeft een ander ritme van

slapen, drinken en wakker zijn. Als de baby wakker is en verschoond moet worden is er ook tijd voor gezellig samenzijn en wordt er geknuffeld en gespeeld.

Wiskids maakt ook gebruik van buitenbedjes (Lutje Potje). Deze voldoen aan de wettelijke eisen voor kinderbedden. Wij gebruiken “vierseizoenenslaapzakken”, deze kunnen afgestemd worden op de weersomstandigheden, door er mouwen aan- of af te ritsen, wantjes aan te plakken of skipakken aan te doen. Wij vinden dat de frisse lucht goed is voor de longen en de kinderen maken buiten meer vitamine D aan, waardoor hun weerstand toeneemt. Ook kinderen met allergieën lijken baat te hebben bij de buitenbedjes; ze slapen rustiger. De GGD let er bij de inspecties op dat de bedjes goed onderhouden worden.

5. Gevarieerd activiteitenaanbod

Bij georganiseerde activiteiten passen pedagogisch medewerksters het tempo en het niveau aan op de groep kinderen die meedoen. Aangezien wij een diversiteit hebben in leeftijd worden de activiteiten gesplitst per leeftijdsgroep. Niemand is verplicht om mee te doen, maar kinderen worden gestimuleerd om nieuwe dingen te proberen. Willen kinderen individueel iets doen dan geven wij de kinderen daarvoor de gelegenheid.

Bij het knutselen is het bezig zijn met het materiaal belangrijker dan het resultaat. De pedagogisch medewerksters zorgen voor een gevarieerd activiteitenaanbod.

Er zijn ook activiteiten buiten op de speelplaats voor iedere leeftijdsgroep met zand en water en soms wordt er met krijt op de tegels getekend. In de zomer wordt er uiteraard veel met water gespeeld.

Activiteiten buiten Wiskids zijn uitstapjes naar de kinderboerderij, de speeltuin, gezellig wandelen naar de markt, het pannenkoekenhuis of ijsje eten bij een ijssalon.

6. Feesten

Er worden feesten gevierd bij Wiskids. Onder feesten verstaan wij verjaardagen van de kinderen en van de pedagogisch medewerksters, Sinterklaas en Kerst. Het feest is op de groep en de persoon afgestemd. De manier van vieren dient begrijpelijk te zijn voor het kind. Het feest is in eerste instantie leuk voor de kinderen. In tweede instantie voldoet het aan de verwachtingen van pedagogisch medewerksters en ouders. Bij het invullen van het feest wordt erop gelet hoelang de feestelijke activiteiten duren of ook extra kinderen worden uitgenodigd op de dag van het feest en hoelang van tevoren samen met de kinderen het feest (of de versiering) wordt voorbereid. Er worden ook foto's gemaakt tijdens het vieren met de mogelijkheid voor de ouders om deze foto's te zien. Er wordt maandelijks een album met foto's gestuurd naar alle ouders.

7. Cultuurverschillen

Alle kinderen en ouders zijn welkom op ons kinderdagverblijf. Verschillende culturele achtergronden beschouwen wij als een verrijking van de groep. Pedagogisch medewerksters stellen zich open voor andere culturen en zijn zich bewust van de diversiteit in de samenleving. Het is belangrijk om de aanpak van de taalontwikkeling van een tweetalig kind af te stemmen met de ouders. Bij tweetaligheid wordt er in principe Nederlands met het kind gesproken op het kinderdagverblijf. Waar mogelijk en nodig kunnen pedagogisch medewerksters woorden verduidelijken in de tweede taal, als de pedagogisch medewerkster deze taal beheerst. Er wordt altijd ook het Nederlandse woord genoemd, zodat andere kinderen ook weten waar het over gaat.

HOOFDSTUK 4

HET KIND IN DE GROEP

Kinderen hebben behoefte aan structuur via de dagindeling, het hanteren van rituelen en het stellen van regels en grenzen. De structuur is een houvast voor het kind en geen keurslijf.

1. Grenzen stellen

Regels worden niet halsstarrig toegepast. Rekening wordt gehouden met het ontwikkelingsniveau van het kind. Bovendien vraagt elke situatie een eigen aanpak. Een kind dat vaak grenzen aftast, wordt anders benaderd dan een kind dat voor het eerst een regel negeert. Als er van een regel wordt afgeweken, wordt de reden uitgelegd.

2. Gedrag en straf

Soms neemt ongewenst gedrag (bijvoorbeeld hard schreeuwen om aandacht, terwijl al eerder aan het kind is uitgelegd dat het ook gewoon kan praten en vragen) eerder af door het negeren van negatief gedrag gekoppeld aan het belonen van positief gedrag (als het kind in plaats van schreeuwt gewoon praat en vraagt). Een ander voorbeeld, als een kind niet wil helpen opruimen dan geven we de andere kinderen complimentjes en dan zie je al snel dat de ander ook gaat helpen opruimen. Belonen gebeurt door complimenten te geven. Belonen heeft minder effect als er veel tijd is verstreken tussen de daad en de beloning.

De pedagogisch medewerkster maakt een bewuste afweging om het gedrag te negeren, een alternatieve oplossing te zoeken, het kind af te leiden van het negatieve gedrag of het gedrag te corrigeren. Als een kind de afgesproken grenzen overschrijdt, kan het nodig zijn voor een pedagogisch medewerkster om het gedrag te corrigeren (bijvoorbeeld bij het slaan en bijten e.d.) In dit laatste geval spreken wij over “straf”. Uit dit hoofdstuk zal echter duidelijk zijn dat gedrag alleen ‘bestraft’ wordt op een manier die binnen de belevingswereld van het kind past en niet het zelfvertrouwen van het kind ondermijnt. Pedagogisch medewerkers zijn consequent. Als zij iets zeggen, zorgen zij ervoor dat het daadwerkelijk gebeurt. Als een pedagogisch medewerkster een kind waarschuwt, zorgt zij ervoor dat de aangekondigde ‘straf’ ook uitvoerbaar is en handelt zij de straf met het kind af.

Om de ‘straf’ te bepalen, vraagt de pedagogisch medewerkster zich af wat het kind emotioneel aan kan. Vraagt de pedagogisch medewerkster teveel? Probeert het kind wellicht op een negatieve manier aandacht te krijgen? De ‘straf’ heeft altijd een duidelijk verband met wat gebeurd is. Het is ook belangrijk om na te denken over **hoe** je straft en **wat** je straft.

Gedrag corrigeren kan ook als een kind dingen doet die gevaarlijk zijn, zoals op de banken gaan staan, probeert de deuren open te doen of voor de dichte deur gaat zitten.

De pedagogisch medewerkster laat blijken dat zij het kind, ondanks het gedrag, nog lief blijft vinden. Dit versterkt de eigenwaarde van het kind. Na afloop van de ‘straf’ praat de pedagogisch medewerkster met het kind. Wanneer een kind gedrag vertoont dat vaak gecorrigeerd wordt, dan kaarten pedagogisch medewerkers dit aan tijdens de kindbesprekingen.

3. Zelfstandigheid van het kind

Kinderen worden gestimuleerd om zelfstandig taken uit te voeren. De pedagogisch medewerkers proberen bijvoorbeeld bij het aan- en uitkleden kinderen zoveel mogelijk zelf te laten doen. Pedagogisch medewerkers spelen in op wat het kind kan en wil. Zoveel mogelijk wordt dit afgestemd met de thuissituatie van het kind.

Zo gaan we ook met de grote kinderen naar het toilet en vegen ze zelf hun billen af (als ze het echt kunnen) en doen zelf de broek omhoog. Daarna moeten ze hun handjes wassen. De pedagogisch medewerkster is het voorbeeld en wast ook haar handen na toiletbezoek van zichzelf en als ze de kinderen heeft geholpen in het toilet.

Belonen van een nieuwe stap draagt bij aan het zelfbewustzijn van het kind. Zo vinden kinderen het spannend om iets nieuws te ondernemen. Het stimuleren van zelfstandigheid vraagt om een individuele benadering van elk kind.

4. Vrienden maken op het dagverblijf

In de groep trekken kinderen naar elkaar toe. Zij imiteren elkaars gedrag en zoeken op een zeer eenvoudige manier contact met elkaar (volgen met de ogen en achter elkaar aan kruipen). Vanaf de peutertijd ontstaan vriendschappen.

Een sfeer wordt gecreëerd waarin kinderen leren om respect te hebben voor elkaar. Kinderen kunnen veel aan elkaar hebben, maar zij kunnen elkaar ook onderdrukken. Zij worden gestimuleerd om duidelijk aan elkaar te maken wat zij wel en niet willen. De pedagogisch medewerkers laten de kinderen bij meningsverschillen zoveel mogelijk zelf naar een oplossing zoeken. Mocht dit niet lukken dan kunnen zij altijd samen met de kinderen het probleem oplossen door met elkaar te praten.

Pedagogisch medewerkers zijn zich te allen tijde bewust van hun voorbeeldfunctie. Kinderen imiteren. Pedagogisch medewerkers houden hier rekening mee bij hun taalgebruik en hun houding bij de activiteiten waaraan de kinderen deelnemen. Ook als pedagogisch medewerkers onderling praten, houden zij rekening met de kinderen die meeluisteren. Grappen in de groep zijn leuk, maar kinderen worden gekwetst door grappen en opmerkingen over hen die zij niet kunnen begrijpen.

Een kind kan een voorkeur ontwikkelen voor een bepaalde pedagogisch medewerkster. Soms is deze gekoppeld aan hoe vaak hij/zij de pedagogisch medewerkster ziet. Vanuit het kind bekeken is dit begrijpelijk.

De pedagogisch medewerkster staat altijd open voor de toenadering van het kind. Een pedagogisch medewerkster gaat hier professioneel mee om. Als een pedagogisch medewerkster een voorkeur heeft voor bepaalde ouders of kinderen, mag zij dit niet tonen.

5. Verdriet

Als kinderen verdriet hebben kunnen ze troost vinden bij de pedagogisch medewerkers. Kinderen krijgen de ruimte om hun emoties te tonen. Soms is een kind boos, omdat het een conflict heeft. Soms is een kind verdrietig: een kind dat nog moet wennen, een 'slachtoffer' van het gedrag van een ander kind. Kinderen met verdriet krijgen ook de ruimte om aan te geven of zij getroost willen worden. Kinderen die hun tranen wegslikken worden gestimuleerd om hun emoties te uiten.

Om kinderen te troosten is het bieden van geborgenheid het belangrijkste. Het kind op schoot nemen bijvoorbeeld. Soms door de drukte moeten pedagogisch medewerkers kinderen even laten huilen, maar het is belangrijk dat kinderen weten dat de pedagogisch medewerkster er toch is.

Er kunnen zich situaties voordoen waarin er wordt afgesproken met de ouders om het kind kort te laten huilen (in slaap huilen).

6. Het ontdekken van het eigen lichaam

Jonge kinderen kijken en voelen hun lichaam. Zij vinden het fijn om bloot te zijn en kennen nog geen schaamte. Schaamte groeit naarmate het kind ouder wordt en het zelfbewustzijn en het lichaam zich ontwikkelen. Voor volwassenen zijn het lichaam en de seksualiteit van kinderen omgeven met veel taboes. Bovendien verschillen normen en waarden tussen de verschillende mensen die in het kinderdagverblijf zijn. Open communicatie tussen ouders en pedagogisch medewerkers is belangrijk zodat het kinderdagverblijf regels kan opstellen waarmee het personeel en de ouders om kunnen gaan.

7. Het signaleren van problemen en het bespreken met de ouders

Soms signaleren pedagogisch medewerkers een verandering of probleem bij een kind. Dit kan iets heel kleins zijn, bijvoorbeeld niet meer willen slapen tussen de middag. Het kan ook te maken hebben met veranderingen thuis. Er kan ook sprake zijn van een achterstand in de ontwikkeling van het kind. Het is belangrijk dat pedagogisch medewerkers alert zijn op veranderingen in het gedrag van kinderen en dit met de ouders bespreken.

HOOFDSTUK 5

UITGANGSPUNTEN IN DE PRAKTIJK; ZINDELJKSHEIDSTRAINING ALS VOORBEELD

Alle kinderen worden zindelijk. Soms gaat dat vanzelf. Soms zijn ouders en pedagogisch medewerkers samen lang bezig.

Om te beginnen met zindelijkheidstraining moeten ouders, pedagogisch medewerkers en kinderen gemotiveerd zijn. Overleg is nodig over wanneer er mee begonnen wordt en hoe. De ouders kunnen aan de pedagogisch medewerkers aangeven dat het kind al interesse toont voor het potje. Zij doen niets zonder overleg. Als ouders er thuis mee beginnen komen zij met het verzoek om het ook op het dagverblijf te doen. Het werkt vaak het beste als beide partijen dezelfde aanpak afspreken. We doen dit wanneer het kind er aan toe is en proberen er niet te veel druk op te leggen want dit werkt vaak averechts.

Het kind voelt zich heel groot, omdat het op het potje zit. Een pedagogisch medewerkster prijst het kind (ook al blijft het potje leeg). De pedagogisch medewerkster biedt het potje aan, maar als het kind er niet op wil zitten, hoeft dat niet. De pedagogisch medewerkster gaat het kind niet dwingen en kan zich inleven in kinderen die het niet leuk vinden om op het potje te zitten. Ter ondersteuning tijdens het zindelijk worden is er een stickerkaart voor elk kind op de groep. De kinderen vinden het leuk en willen de kaart graag aan de ouders laten zien.

Het kind wordt gestimuleerd om zelf aan te geven wanneer het moet. Als er een ongeluk gebeurt en het kind plast in zijn broek dan wordt het kind getroost als het dat wil. Anders wordt er weinig aandacht aan geschonken. Een ongelukje kan gebeuren.

Emotioneel; sommige kinderen zijn bang om hun plas of poep achter te laten in de pot. En geven blijk van angst.

Cognitief: Op een gegeven moment heeft het kind door dat het moet plassen en laat het dan ook gaan. Het gaat zelf op het toilet zitten en trekt zelf door. Gaat daarna zelf de handjes wassen. Het leert zelf om aan te geven dat het 'moet'.

Sociaal: sommige kinderen vinden 'samen plassen' en 'handjes wassen' gezellig.